

รายงานการวิจัย

ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพตนเองของผู้พักอาศัยในแฟลตส่วนกลาง
โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า

**Factors Affecting Individual Health Promotion Behavior of Residents
Of Phramongkutklao Hospital's Housing.**

ประสาน รวมโพธิ์ชัย¹

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยเชิงสำรวจเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพตนเองของผู้พักอาศัยในแฟลตส่วนกลางโรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้าโดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน ซึ่งเลือกแบบเจาะจง ทำการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นและผ่านการทดสอบคุณภาพอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่าง ๆ กับพฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพตนเองด้วยสถิติค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการวิจัย พบว่า พฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพตนเองของผู้พักอาศัยในแฟลตส่วนกลางโรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้าอยู่ในระดับปานกลางโดยที่ปัจจัยนำซึ่งได้แก่ความรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพ เจตคติต่อการส่งเสริมสุขภาพการรับรู้ประโยชน์ของการส่งเสริมสุขภาพ และการรับรู้

ความสามารถของตนเองในการส่งเสริมสุขภาพมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพตนเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนปัจจัยอื่นซึ่งได้แก่การเข้าถึงนโยบายของหน่วยงานและการเข้าถึงแหล่งบริการสุขภาพมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพตนเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สำหรับปัจจัยเสริมซึ่งได้แก่การได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากบุคคล มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพตนเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ พฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้พักอาศัยในแฟลตส่วนกลางโรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า

Abstract

The objective of this analytical research was to determine factors affecting individual health promotion behavior among

¹ บัณฑิตวิทยาลัย หลักสูตรสาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพัฒนาระบบบริการปฐมภูมิ วิทยาลัยนครราชสีมา

residents of Phramongkutklo Hospital's housing. Samples were consisted of 400 registered Phramongkutklo hospital's housing residents obtained by purposive sampling. Data were collected with the questionnaire constructed by the researcher. The analyses were made for percentage, arithmetic mean and standard deviation. The relationships between hypothetical factors and individual health promotion behavior of Phramongkutklo hospital's housing utilizing health services were analysed by Pearson's Product Moment Correlation Coefficient.

The finding were the health promotion behavior of the Phramongkutklo hospital's housing residents were at a moderate level. Predisposing factors namely knowledge, attitude, perceived benefit and perceived self-efficacy of health promotion had related to the individual health promotion behavior of the Phramongkutklo hospital's housing residents with statistical significance at the level of .01. While enabling factors namely accessibility to policies on health promotion and health services had related to the individual health promotion behavior of Phramongkutklo hospital's housing residents with statistical significance at the level of .01. Finally reinforcing factors namely social support had related to the individual health promotion behavior of Phramongkutklo

hospital's housing residents with statistical significance at the level of .01.

Keyword Factors Affecting Individual Health Promotion Behavior

ความเป็นมา

การขยายตัวอย่างรวดเร็วของเศรษฐกิจไทยในช่วงเวลาที่ผ่านมา ทำให้โครงสร้างทางสังคมของประเทศเปลี่ยนแปลงจากสังคมชนบทไปสู่สังคมเมือง ซึ่งส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนและก่อให้เกิดโรคซึ่งเกิดจากการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิต เช่น โรคหลอดเลือด โรคหัวใจโรคเบาหวาน โรคความดันโลหิตสูง โรคเครียด โรคมะเร็ง ซึ่งเป็นโรคเกี่ยวกับพฤติกรรมที่สามารถป้องกันได้ รวมทั้งพยาธิสภาพทางสังคมที่ทำให้มีกลุ่มเสี่ยงและความเสี่ยงต่อการเกิดโรคเพิ่มขึ้น เช่น โรคเอดส์ อุบัติเหตุ อาชญากรรม ยาเสพติด แต่โรคร้ายไข้เจ็บที่เกิดจากความขาดแคลน อาทิเช่น ภาวะทุพโภชนาการ และโรคติดต่อที่ป้องกันได้ด้วยการให้ภูมิคุ้มกัน ได้ลดลงชัดเจน อัตราป่วย อัตราตายด้วยโรคติดต่อหลายชนิดในอดีตลดลงมาก จนบางโรคหมดสิ้นหรือเกือบหมดสิ้นไปจากสังคมไทย เช่น โรคเรื้อน โรคพยาธิ โรค कुดทะราด (คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2544)

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ.2545 - พ.ศ.2549) (คณะกรรมการอำนวยการจัดทำแผนพัฒนาสุขภาพแห่งชาติ ฉบับที่ 9, 2545) มุ่งเน้นการ

พัฒนาแบบองค์รวมโดยยึดคนเป็นศูนย์กลางในการพัฒนา และในแผนพัฒนาสุขภาพแห่งชาติมีแนวคิดหลักในการพัฒนาสุขภาพคือ เน้นการสร้างสุขภาพมากกว่าการซ่อมสุขภาพ ซึ่งเป็นการสร้างสุขภาพเชิงรุกมุ่งสร้างเสริมสุขภาพดี คุ้มครองความปลอดภัยของชีวิตและสุขภาพ กระแสการส่งเสริมสุขภาพแนวใหม่จึงได้รับการกล่าวขานอย่างกว้างขวางในหมู่บุคลากรสาธารณสุขไทย การมีพฤติกรรมสุขภาพที่เหมาะสมและการป้องกันโรคให้กับตนเอง ครอบครัว และชุมชน เป็นเป้าหมายที่สำคัญ ในการแก้ปัญหาสาธารณสุขในปัจจุบัน เพราะการรักษาพยาบาลเมื่อป่วยไข้ขึ้นมาแล้วเป็นการแก้ไขที่ช้าเกินไป

โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า (2553) เป็นโรงพยาบาลในสังกัดของกองทัพบก มีขนาด 1,200 เตียง ในแผนการสร้างเสริมสุขภาพของกำลังพลกองทัพบกประจำปี พ.ศ. 2550 ถึง 2552 กำหนดให้โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้าเป็นตัวอย่างของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพของกองทัพบก (โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า, 2553) และจากการที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพได้เข้าร่วมอยู่ในโครงการประกันสุขภาพถ้วนหน้าของรัฐบาล ซึ่งเน้นการให้บริการด้านส่งเสริมสุขภาพเป็นงานหลักที่สำคัญ จึงได้วางแผนและพัฒนางานด้านการส่งเสริมสุขภาพให้เป็นงานหลักด้านหนึ่งของโรงพยาบาล แต่โรงพยาบาลยังขาดข้อมูลพื้นฐานที่แสดงถึงพฤติกรรมสุขภาพของผู้พักอาศัยในแฟลตส่วนกลางโรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้าว่าถูกต้อง

เหมาะสมหรือไม่ และมีปัจจัยอะไรบ้างที่เป็นสาเหตุของพฤติกรรมเหล่านั้นจึงจำเป็นที่จะต้องศึกษาและวิเคราะห์หาปัจจัยที่เกี่ยวข้องหรือมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมสุขภาพนั้น เพื่อที่จะนำข้อมูลที่ได้มาเป็นแนวทางในการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพของผู้มารับบริการและประชาชนทั่วไปได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ ดังนั้นการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพตนเองของผู้พักอาศัยในแฟลตส่วนกลาง โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า จึงมีความสำคัญ และจำเป็น เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพของผู้พักอาศัยในแฟลตส่วนกลางโรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า และในเขตพื้นที่รับผิดชอบของโรงพยาบาล รวมถึงนำผลการศึกษาวิจัยไปใช้วางแผนการให้สุขศึกษาเพื่อนำไปสู่รูปแบบการส่งเสริมสุขภาพที่เหมาะสมกับผู้พักอาศัยในแฟลตส่วนกลางโรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า เพื่อให้มีพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพตนเองที่เหมาะสม มีสุขภาพที่ดีทั้งร่างกายและจิตใจ ซึ่งจะนำไปสู่การมีคุณภาพชีวิตที่ดีของบุคคล ครอบครัวของผู้พักอาศัยในแฟลตส่วนกลางโรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้าต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. วัตถุประสงค์หลัก

เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพตนเองของผู้พักอาศัยในแฟลตส่วนกลางโรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า

2. วัตถุประสงค์เฉพาะ

2.1 เพื่อศึกษาพฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพตนเองของผู้พักอาศัยในแฟลตส่วนกลางโรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า

2.2 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยนำเข้า ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพ เจตคติต่อการส่งเสริมสุขภาพ การรับรู้ประโยชน์ของการส่งเสริมสุขภาพ และการรับรู้ความสามารถตนเองในการส่งเสริมสุขภาพกับพฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพตนเองของผู้พักอาศัยในแฟลตส่วนกลางโรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า

2.3 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยเอื้อ ได้แก่ การเข้าถึงนโยบายของหน่วยงานและการเข้าถึงแหล่งบริการสุขภาพกับพฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพตนเองของผู้พักอาศัยในแฟลตส่วนกลางโรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า

2.4 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยเสริม ได้แก่ การได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากบุคคลกับพฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพตนเองของผู้พักอาศัยในแฟลตส่วนกลางโรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า

2.5 เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพตนเองของผู้พักอาศัยในแฟลตส่วนกลางโรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า

วิธีการวิจัย

การวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพตนเองของผู้พักอาศัยในแฟลตส่วนกลางโรงพยาบาล

พระมงกุฎเกล้า เป็นการวิจัยเชิงสำรวจโดยใช้ระเบียบวิธีพรรณนา

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นประชาชนผู้พักอาศัยในแฟลตส่วนกลางโรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า จำนวน 400 คน จากประชากรจำนวน 1,600 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ซึ่งได้ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่านและทดสอบความเที่ยงของแบบสอบถามโดยวิธีของ Cronbach วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปตามลักษณะปัจจัยเอื้อและปัจจัยเสริมกับพฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพตนเอง โดยใช้ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) และ สถิติเชิงพรรณนาในการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลของการวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพตนเองของผู้พักอาศัยในแฟลตส่วนกลางพระมงกุฎเกล้า สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไป ผู้พักอาศัยในแฟลตส่วนกลางโรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้าส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 59) มีอายุระหว่าง 46 ปี (ร้อยละ 26.5) การศึกษาระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 73) สถานภาพสมรส (ร้อยละ 106) อาชีพรับราชการ / รัฐวิสาหกิจ

(ข้าราชการบำนาญ) (ร้อยละ 69.5) มีรายได้ของตนเอง 10,000-14,999 บาท ต่อ เดือน (ร้อยละ 36.5)

2. ผู้พักอาศัยในแฟลตส่วนกลางโรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้าส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพอยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 35.25) มีเจตคติต่อการส่งเสริมสุขภาพอยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 36.75) มีการรับรู้ประโยชน์ของการส่งเสริมสุขภาพอยู่ในระดับสูง (ร้อยละ 35.75) แต่มีการรับรู้ความสามารถตนเองในการส่งเสริมสุขภาพอยู่ในระดับต่ำ (ร้อยละ 35)

3. ผู้พักอาศัยในแฟลตส่วนกลางโรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้ามีการเข้าถึงแหล่งบริการสุขภาพอยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 37.00) และได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากบุคคลอยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 39.50)

4. ผู้พักอาศัยในแฟลตส่วนกลางโรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้าส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพตนเอง อยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 40.75)

สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผล

สรุปผลตามวัตถุประสงค์หลัก

ผลการศึกษาสรุปได้ว่า ปัจจัยนำปัจจัยเอื้อ และปัจจัยเสริม มีผลต่อพฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพตนเองของผู้ของผู้พักอาศัยในแฟลตส่วนกลางโรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า

สรุปผลตามวัตถุประสงค์เฉพาะ

1. พฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพตนเองของผู้ของผู้พักอาศัยในแฟลตส่วนกลางโรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้าส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 40.75

2. ความรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพ เจตคติต่อการส่งเสริมสุขภาพ การรับรู้ประโยชน์ของการส่งเสริมสุขภาพ และการรับรู้ความสามารถตนเองในการส่งเสริมสุขภาพ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพตนเองของผู้พักอาศัยในแฟลตส่วนกลางโรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า

3. การเข้าถึงนโยบายของหน่วยงานและการเข้าถึงแหล่งบริการสุขภาพ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพตนเองของผู้ของผู้พักอาศัยในแฟลตส่วนกลางโรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า

4. การได้แรงสนับสนุนทางสังคมจากบุคคล ได้แก่ บุคคลในครอบครัว และเพื่อนบ้าน เพื่อนร่วมงาน เจ้าหน้าที่สาธารณสุข มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพตนเองของผู้พักอาศัยในแฟลตส่วนกลางโรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า

สรุปผลตามสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 1 พบว่า ปัจจัยนำ ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพ เจตคติต่อการส่งเสริมสุขภาพ การรับรู้ประโยชน์ของการส่งเสริมสุขภาพ และการรับรู้ความสามารถตนเองในการส่งเสริม

สุขภาพ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับ พฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพตนเองของผู้มารับบริการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ 1

สมมติฐานที่ 2 พบว่า การเข้าถึงนโยบายของหน่วยงานและการเข้าถึงแหล่งบริการสุขภาพมีความสัมพันธ์ทางบวกกับ พฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพตนเองของผู้มารับบริการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ 2

สมมติฐานที่ 3 พบว่า การได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากบุคคล ได้แก่บุคคลในครอบครัว และเพื่อนบ้าน เพื่อนร่วมงาน เจ้าหน้าที่สาธารณสุข มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพตนเองของผู้มารับบริการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ 3

สมมติฐานที่ 4 พบว่า ปัจจัยนำ ปัจจัยเอื้อ ปัจจัยเสริม มีผลต่อพฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพตนเองของผู้พักอาศัยในแฟลตส่วนกลางโรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ 4

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยครั้งนี้

จากผลการศึกษาวิจัยทำให้ทราบถึงพฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพตนเองของผู้พักอาศัยในแฟลตส่วนกลางโรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. การที่จะให้ผู้ของผู้พักอาศัยในแฟลตส่วนกลางโรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้ามี

พฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพที่ถูกต้องในระดับสูงอย่างต่อเนื่อง ยั่งยืน เจ้าหน้าที่สาธารณสุขและผู้ที่เกี่ยวข้องควรมีการวางแผนดำเนินงานสุขศึกษาเพื่อกระตุ้นให้ผู้พักอาศัยในแฟลตส่วนกลางโรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้าได้ตระหนักถึงความรับผิดชอบในการดูแลส่งเสริมสุขภาพ

2. การที่จะส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้ของผู้พักอาศัยในแฟลตส่วนกลางโรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้ามีพฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพที่ถูกต้อง ควรนำปัจจัยดังกล่าวมาพัฒนารูปแบบการดำเนินงานสุขศึกษาให้ครอบคลุมทุกปัจจัยและทุกด้าน ซึ่งจะทำให้ผู้พักอาศัยในแฟลตส่วนกลางโรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้ามีพฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพได้ดียิ่งขึ้น

3. การดำเนินงานสุขศึกษาเพื่อการส่งเสริมสุขภาพ ควรคำนึงถึงความสนใจ ความสามารถในการเรียนรู้ความแตกต่างของบุคคลและแรงจูงใจของผู้ของผู้พักอาศัยในแฟลตส่วนกลางโรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า มีสื่อทัศนศึกษาอย่างเหมาะสม เช่น วิดีทัศน์ สไลด์ ภาพพลิก โปสเตอร์ เอกสารแผ่นพับต่างๆ และมีการดำเนินงานสุขศึกษาอย่างต่อเนื่อง

4. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพของโรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า ควรมีการจัดทำโครงการรณรงค์เกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพให้กับประชาชนในเขตรับผิดชอบอย่างทั่วถึงต่อเนื่อง และจริงจัง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรขยายการศึกษาพฤติกรรม การส่งเสริมสุขภาพในกลุ่มประชาชนใน บริบทที่แตกต่าง

2. ควรศึกษาวิจัยเชิงทดลอง เพื่อหา วิธีการและแนวทางที่จะพัฒนาพฤติกรรม การส่งเสริมสุขภาพของผู้พักอาศัยในแฟลต ส่วนกลาง โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้าหรือ ประชาชนทั่วไป โดยเปรียบเทียบในแต่ละ กลุ่มเป้าหมาย

เอกสารอ้างอิง

- กองสุขศึกษา สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข. (2542). แนวคิด ทฤษฎี และการนำไปใช้ในการ ดำเนินงานสุขศึกษาและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ. โรงพิมพ์กองสุขศึกษา. นนทบุรี
- ขนิษฐา ทองบุญ. (2545). ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของพลทหารในกองพัน ทหารขนส่งซ่อมบำรุงเครื่องบินทหารบก จังหวัดลพบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2544). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ ฉบับที่ 9 พ.ศ. 2545 - 2549. โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก, กรุงเทพฯ.
- คณะกรรมการอำนวยการจัดทำแผนพัฒนาสุขภาพแห่งชาติ ฉบับที่ 9. (2545). แผนพัฒนาสุขภาพ แห่งชาติในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ.2545-2549). โรง พิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก, กรุงเทพฯ.
- ธนวรรณ อิมสมบุญ. (2544). พฤติกรรมสุขภาพและการพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ. เอกสาร ประกอบชุดวิชาสุขศึกษาและการประชาสัมพันธ์งานสุขศึกษา หน่วยที่ 3. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, นนทบุรี.
- ผ่อง อนันตริยเวช. (2545). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของครูประถมศึกษา สังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- พุทธินันท์ สุขพรวรกุล. (2543). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมดื่มน้ำสมุนไพรของบุคลากรใน กระทรวงสาธารณสุข. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า. (2553). เกี่ยวกับเรา : โรงพยาบาลมงกุฎ. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: www.pmk.ac.th. [18 มีนาคม 2553]